

Meldingsblad for Tolga, Vingelen, Hodalen og Holøydalen sogn

Nr 4

Tolga 2011

61. årgang

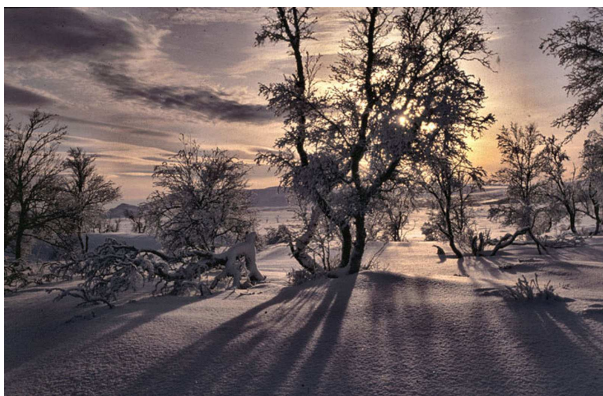
**Det lyser i stille grender
Av tindrande ljøs i kveld,
Og tusene barnehender
Mot himmelen ljosa held.**

**Og glade med song dei helsar
Sin broder i himmelhall,
Som kom og vart heimsens Frelsar
Som barn i ein vesal stal.**

**Der låg han med høy til pute
Og gret på si ringe seng,
Men englane song der ute
På Betlehems aude eng.**

Snekkarvolden på Toljen ved Milskifte. Foto: Nils Bakken

Øst på Ræbbom i Hodala. Foto: Nils Bakken

**Der song dei for første gongen
Ved natt over Davids by
Den evige himmelsongen,
Som alltid er ung og ny,**

**Den songen som atter tonar
Med jubel kvar julenatt
Om barnet, Guds Son, vår sonar,
Som døden for evig batt.**

Jakob Sande

Levende julekrybbe

Andakt av biskop Solveig Fiske

Biskop Solveig Fiske
Foto: kirken.no

”- en okse der og asen sto”, synger vi i julesalmen. Det luktet av dyr og høy der Jesus ble født. Himlens store stjerne lyste inn gjennom sprinkelvegger, mens ”gjetergutta der omkring dom kute tel og frå”

Under en reise i høst i fotsporene til Frans av Assisi, fikk jeg oppleve å se stedet i Italia hvor han julenatten i 1223 laget den første julekrybbe med levende dyr. Alt ble plassert ute i en grotte. Der var en fórkrybbe full av høy, en okse og et esel. Så lot Frans kirkeklokkene ringe, og alle strømmet til grotten, der det ble holdt messe. Han forkynte juleevangeliet, og tradisjonen sier at mens han gjorde det, syntes en av dem som stod og hørte på ham at det lå et barn i Frans’ armer. Etter denne hendelsen, ble Jesu fødsel fremstilt med statuer eller figurer mange andre steder. I dag er vi fortrolige med julekrybber i alle former og størrelser.

Det var en stor opplevelse å være på dette stedet og ikke minst høre om Frans som på denne måten levendegjorde juleevangeliet og gjennom dette også synliggjorde noe viktig som vi ikke alltid tenker på: Gud kom julenatten og ble forent med mennesker, men også med alle skapninger og hele jorden. Jesusbarnet og vi er laget av stoff som uopphørlig strømmer gjennom oss og gir oss livet sekund for sekund. Ved å bli menneske påtar Gud seg livets sårbarhet, lidelse og døden.

Mon tro om det ikke er vår forståelse av livets sårbarhet og menneskets totale avhengighet av å bli gitt livet, som er

avgjørende for den verdighet vi kan gi både til hverandre og selve livet? Dette gjelder i forhold til naturen. Og hvor sterkt vi er avhengig og berørt av andre mennesker, kjenner vi når vi mister våre kjære. ”Jesus gråt” – det korteste verset i Det nye testamentet – forteller om hans sårbarhet.

Kristus skapte et livsrom for oss så vi kan leve med og i både livets sårbarhet og styrke, og som gjør at vi ved våre julekrybber kan synges i håp: ”Du skal beseire mørket med kjærlighetens makt”.

Velsignet julehøytid!

Biskop Solveig Fiske

Holøydalen kirke har fått lysglobe

Av Ann Helen Lien

Under høsttakkegudstjenesten 25 september ble lysgloben innviet av Simen prest.

Takket være minnegave gitt ved Hans Jordets begravelse ble globen etter familiens ønske anskaffet. En storslått gave som menighetsrådet er svært takknemelige for.

Bilde: Fra gudstjenesten i Holøydalen kirke søndag 30 oktober. Denne søndagen ble det for første gang tent lys i globen for et dåpsbarn. Sokneprest Simen Simensen tente lys for Olava Håvarddotter Høyemsvoll og på bildet ser vi soknepresten sammen med dåpsbarnet, foreldre og faddere.

Fra kristendomsundervisning og kristen formålsparagraf

til ny formålsparagraf og faget «Religion, livssyn og etikk» (RLE)

v/ Brit Vingelsgaard Ryen

Kirkehilsen vil i 2012 sette søkelys på endringer i barnehagens og skolens formålsparagrafer, og se på utviklingen fram til dagens fag «Religion, livssyn og etikk». Disse endringene forteller oss mye om samfunnsendringer i landet vårt, og angår både foreldre, skole/barnehage og menighetens arbeid med trosopplæring.

Kirkehilsen vil gi en kort historikk, og gjennom intervjuer få fram synspunkt på hva endringene betyr i hverdagen for foreldre, skole/barnehage og kirken/menighetsrådene lokalt.

Dersom noen av Kirkehilsens lesere har synspunkt i saken, er det fint om dere tar kontakt med oss i redaksjonen.

De nye formålsparagrafene understreker at barnehagen og skolen skal formidle verdier, men ikke påvirke barna/elevne til å følge en bestemt religion.

Stortinget har endret skolens formålsparagraf mange ganger, dette gjelder både omfang og innhold.. Den knappeste formålsparagrafen ga Stortinget i 1936. Nedenfor har vi tatt med denne og den formålsparagrafen som gjelder i dag.

1936: «Folkeskolen skal hjelpe til å gi barna en kristelig og moralsk oppdragelse og arbeide for å gjøre dem til nyttige mennesker både åndelig og legemlig. «

2009: Formålet med opplæringa

Paragraf 1.1 i Opplæringsloven, gjelder fra 01.01.09 for grunnskole og videregående skole

«Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng. Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.»

Min julesalme: Deilig er jorden

Marte Grann
Vingelen (37) er rektor ved Vingelen skole , og nyvalgt medlem i Vingelen menighetsråd. Marte

sier hun er glad i å syng i kirka og liker kraftfulle salmer .

«Deilig er jorden» er den julesalmen hun setter mest pris på. Denne salmen ble sunget på gudstjenestene julekvelden i Selsverket kirke i Sel i Gudbrandsdalen der hun bodde i oppveksten. Mor hennes sang av full hals, og Marte husker at hun noen ganger syntes moren sang litt for høyt.

Marte gleder seg over å syng denne salmen både på skolegudstjenester og på gudstjenesten i Vingelskirka 1. juledag.

«Det er en egen høytid når hele menigheten reiser seg og synger denne salmen». Hun synes det er god salmesang i kirka i Vingelen. «Og nå er det nok ungene våre som synes at jeg synger salmene for høyt!», forteller hun.

*Deilig er jorden, prektig er Guds himmel,
skjønn er sjelenes pilgrimssgang!
Gjennom de fagre riker på jorden
går vi til paradiset med sang.
Tider skal komme, tider skal henrulle,
slekt skal følge slekters gang;
aldri forstummer tonen fra himlen
i sjelens glade pilgrimssang.
Englene sang den først for markens hyrder;
skjønt fra sjel til sjel det lød:
Fred over jorden, menneske, fryd deg!
Oss er en evig Frelser født!
(T. B. S. Ingemann 1850)*

Nyvalgte menighetsråd:

Hodalen:

PER NYGJELTEN (leder)
INGUNN BAKKEN
ELEONIE PIJL ZOMER
ROGER NORDAHL

Holøydalen:

KARI GRETE SVEEN (leder)
MAGNE NORVALL JORDET
ELIN MELAND SØNMØR
ARNSTEIN SOLHEIM

Tolga:

MARTHE NYGJELTEN (leder)
TONE HULBÆKMO
EVA NYHUS
TORIL SIVERTSEN BAKKEN
BENTE HORTEN
TORILL URSET ERLIMO

Vingelen:

TORILL STORHAUG URSET (leder)
MARTE GRANN VINGELEN
EINAR HILMARSEN
ANNABETH MOTRØEN
PER ARNE TOLLEFSHAGEN
JAN KRISTEN DØLMO

Nytt kirkelig fellesråd fra 01.12.2011

Per Nygjelten* (leder)
Torill Storhaug Urset* (nestleder)
Marthe Nygjelten*
Arnstein Solheim
Eleonie Pijl Zomer
Kari Grete Sveen
Per Arne Tollefshagen
Torill Urset Erlimo
Leif Vingelen (kommunens repr)
Simen Simensen (geistlig repr.)

*Sitter i fellesrådets arbeids- og administrasjonsutvalg sammen med kirkeverge. Ansattes repr. i adm utvalg er Jan Tollan og Svein Gjeltten Bakken.

Organisten har ordet

Svein Gjelten Bakken

Det er svært trivelig å være tilbake som kirkemusiker i menighetene i Tolga. Jeg vil benytte anledningen til å takke for den gode mottakelsen jeg har fått, det setter jeg pris på! Vi har mange musikalske ressurser i kommunen vår, og det er god tradisjon for at disse deltar i kirkene ved ulike anledninger. Dette er noe både organisten og de besøkende i kirkene verdsetter! Jeg ser fram til å spille på lag med alle som vil bidra musikalsk i kirkene våre. Forsangertjenestene i Tolga og Vingelen er også en svært god ressurs for organisten.

Jeg ser på det som viktig å ha en god dialog med menighetene, og tar derfor gjerne imot ideer og innspill på det kirkemusikalske feltet. Den nye gudstjenestereformen legger nettopp opp til en økt deltakelse fra menighetene. Dette tror jeg blir en spennende prosess, der vi sammen skal prøve ut forskjellig liturgisk musikk og etterhvert lande på det vi føler fungerer godt for oss. På nyåret starter vi derfor opp med salmekvelder/øvingsgudstjenester der den nye liturgiske musikken presenteres.

Det har tidligere vært ytret ønsker om å ha et familiekor i menighetene våre. Dette ble også startet opp for to år tilbake, men har ikke blitt videreført ettersom det ikke har vært fast ansatt kirkemusiker siden da. Jeg har ønske om å gjøre et nytt forsøk hvis det er fortsatt interesse for et slikt kor. Ta kontakt hvis du ønsker å bidra, eller har ideer om hvordan et slikt kor kan fungere!

Det nærmer det seg jul, og ei tid da mange oppsøker våre kirker. Jeg vil ønske alle en god førjulstid og en fredfull julehøytid.

Ny Bibelovertsettelse

Ved den nye Bibelovertsettelsen har vi fått ”levende ord på et levende språk”. Bibelen 2011 har lagt vekt på å oversette de bibelske grunntekster så nært originalspråket som mulig. Språket er mer moderne, som gjør at tekstene kommer mer inn under huden. Det gammeldagse språket, som gjorde at teksten kunne oppleves fremmed, er blitt endret til et mer moderne språk. Mange av de som har lest den nye oversettelsen opplever at setninger som før var vanskelig å forstå er blitt enklere. Samtidig at noen av tekstene har fått et nytt innhold. Bak arbeidet med den nye oversettelsen er det eksperter på Det nye testamentet, eksperter på Det gamle testamentet og skjønnlitterære forfattere som har arbeidet. Det har tatt 11 år.

Den nye oversettelsen vil bli brukt i våre kirker fra 1. søndag i advent 2011. Selv har jeg både 1930 og 1978 utgaven. Opplever det fint å lese fra de gamle oversettelsene, men gleder meg til å ta i bruk den nye. Nytt språk gir nye innfallsvinkler til tekstene. Jeg oppfordrer leserne til å anskaffe Bibel 2011. Det vil bli en ny reise inn Ordet som har formet vår kultur gjennom 1000 år.

Knut Nordhaug

Bilde: Rylands papyrys. Eldste fragment av nye testamentet (ca år 120), mend deler av Joh 18:31-33 og Joh 18:37-38. (Wikipedia)

Ny gudstjenesteordning

Prost Knut Nordhaug

I høst starter arbeidet med ny ordning for gudstjenesten i alle landets menigheter. I vårt prosti er det opprettet gudstjenesteutvalg i alle kommunene. I utvalget sitter medlemmer valgt av menighetsrådet pluss organist og prest. Deres ansvar er å utarbeide et gudstjenesteforslag som har lokal tilknytning. Det er ønskelig at lokalmenigheten skal sette større preg på gudstjenesten og flere involveres i gjennomføringen. Menighetene kan velge mellom en rekke alternative bønner, menighetsvar og ulike musikalske og visuelle uttrykk i gudstjenesten. Når gudstjenesteutvalget har utarbeidet et forslag skal dette behandles i menighetsrådet før det blir lagt fram for menighetsmøtet for uttalelse. På menighetsmøte har alle som er medlemmer av kirken anledning til å komme. Innen 1. juli 2012 skal forslaget sendes biskopen i Hamar for endelig godkjenning. Jeg anbefaler at menighetsrådene sender inn et foreløpig forslag til ordning i første omgang. Det er mye å sette seg inn og siden vi ikke har gudstjenester hver helg trenger vi lenger tid. Under prosessen er det nødvendig med en god balanse mellom tradisjon og fornyelse. Derfor må de nye forslag komme gradvis. Det er viktig at menighetene får tid til å bli kjent med nye tekster og ny liturgisk musikk før en hopper på noe nytt. Under vil jeg nevne noen av de forandringene menighetene må ta stilling til: Gudstjenestens åpningsform med samlingsbønn. Hvor i gudstjenesten plasseres: syndsbekjennelse, kunngjøringer, ofring og dåp, former for nattverdliturgi, hvor ofte nattverd, type nattverd, språkform på Fader vår. Bruk av medliturger (frivillige) som deltar i gudstjenesten. Jeg oppfordrer til at barn og konfirmanter inkluderes. Liturgisk musikk. Fra adventstiden vil forsøk av ny liturgi prøves i våre kirker. Ny dåpsliturgi innføres, sammen med ny tekstbok med den nye oversettelsen av bibelen. Jeg håper at mange finner veien til kirkene og vil komme med sine responser. Det er viktig for å få en best mulig behandling av ny liturgisk ordning.

Jeg ønsker menighetene lykke til med den spennende jobb det er å innføre ny liturgi. Dette er første gang kirkens vanlige medlemmer får delta og dermed har påvirkning på resultatet. Knut Nordhaug prost i Nord-Østerdal

Den nye gudstjeneste ordningen omfatter:

- Ordning for hovedgudstjeneste
- Ordning for dåp
- Regelverk for gudstjenestelivet
- Tekstbok
- Liturgisk musikk
- Ny salmebok og koralbok (planlagt utgitt i 2013)

Mer om gudstjenestereformen:

www.kirken.no/gudstjeneste

KIRKEKONTORET

Ma-ti, to-fr kl 09.00-13.00 62 49 65 93
onsdag 09.00-13.00(pre)62 49 65 92

Adr: Kommunehuset, 2540 TOLGA
E-post: kirkekontoret@tolga.kirken.no
Faks: 62496597
Internett: www.tolga.kirken.no

Prest:

Simen Simensen Kont: 62 49 65 92
Mob: 99 69 19 13

Daglig leder:

Audun Hjertager Mob: 92 21 83 89

Kontormedarbeider:

Per Arne Tollefshagen Mob: 90 74 49 37

Kirketjener Tolga

Jan Tollan 91 36 24 94

Kirketjener Vingelen

Einar Heggstad 91 38 60 64

Klokker Vingelen

Per Arne Tollefshagen 90 74 49 37

Kirketjener, Holøydalen:

Jon Ivar Holøyen 62 49 62 55

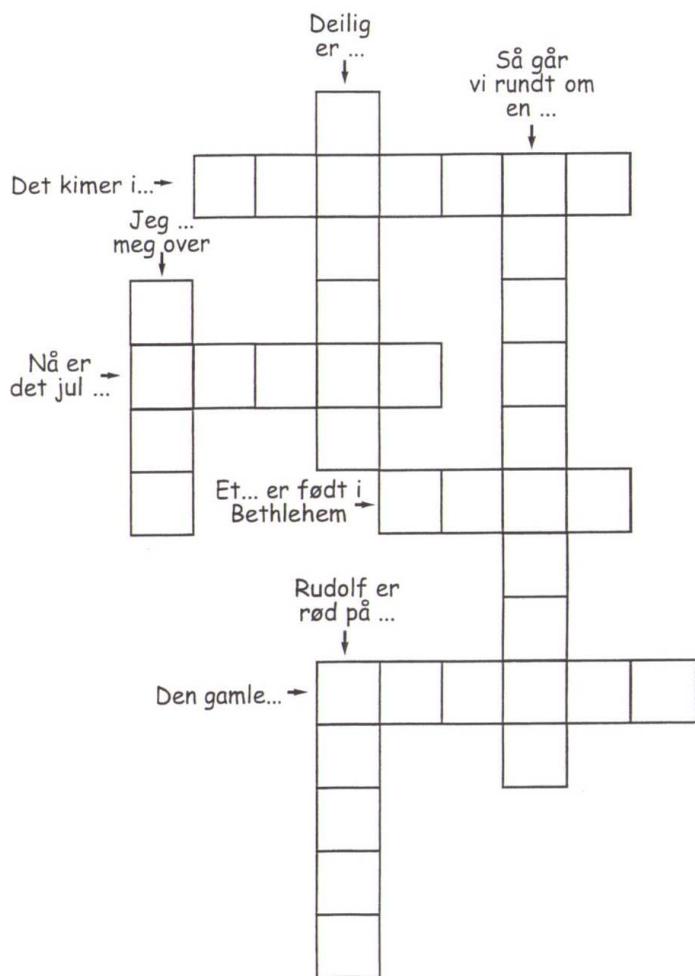
Klokker, Holøydalen:

Soline Holøyen 62 49 62 25

Kirketjener, Hodalen

Vikar: 62 49 65 90

Julesang-kryssord

Nissen pynter juletreet, men han er litt forvirret og kommer vist til å henge mange rare ting på treet.

Tegn en sirkel rundt de tingene du synes han ikke kan bruke.

Kirkehilsen Kontingent 2012

Kirkehilsen utgis takket være betaling av frivillig kontingent og en god avtale med kommunen:

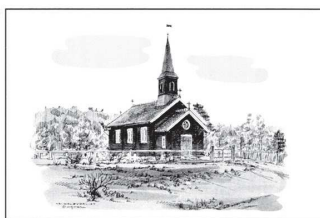
Utenbygds 200,-

Innenbygds 160,-

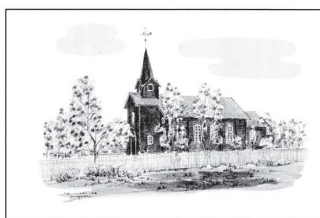
Kto: 1885.40.14214

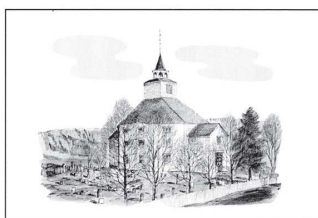
Muren ved Vingelen kirke var i ferd med å si seg ut. Men rimelige, dyktige, lokale håndverkere gav oss mulighet til å restaurere muren høsten 2011, tidligere og betydelig rimeligere enn forventet. Prosjektet avsluttes regnskapsmessig i 2012

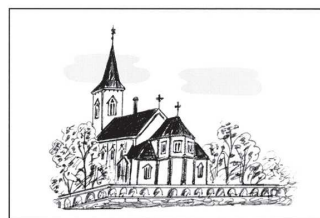
HOLØYDALEN KIRKE

HODALEN KIRKE

TOLGA KIRKE

VINGELEN KIRKE

Gudstjenester

November

Søndag 27. november: Kl. 11:
Adventsgudstjeneste, Vingelen kirke.
Utdeling av 4-årsbok.

Desember

04. Kl 11: Adventsgudstjeneste, Tolga kirke. Utdeling av 4-årsbok.

15. Kl. 1900:

Vi synger og spiller inn julen, Vingelen kirke

18. :Kl. 1900:

Vi synger inn jula, Tolga kirke.

24. Kl. 1330:

Holøydalen kirke, julegudstjeneste

24. Kl. 1600:

Tolga kirke, julegudstjeneste

25. Kl. 0900:

Vingelen kirke, høymesse

25. Kl. 1100:

Tolga kirke, høymesse

25. Kl. 1300:

Hodalen kirke, høymesse

31. Kl. 1400:

Tolga kirke, nyttårgudstjeneste

Januar

15: Kl 19: Salmekveld, Tolga.

22: Kl. 19: Salmekveld, Vingelen.

Februar

5. Gudstjeneste i Hodalen. Menighetens årsmøte.

12. Gudstjeneste i Tolga, utdeling av NT til 5. klasse, årsmøte.

19.: Kl. 19: Gudstjeneste i Vingelen. Utdeling av NT til 5. klasse. Årsmøte.

26.: Gudstjeneste i Holøydalen. Menighetens årsmøte.

Mars

11. mars: Kl. 12: Gudstjeneste på Tron ungdomssenter. Konfirmantleir.

18. mars: Kl. 11: Gudstjeneste på skihytta i Vingelen

Siden sist

Døpte

11.09 Linus Sæbø

Holøyen, Tolga

11.09 Martin Bredesen,
Tolga

18.09 Emma Rønning, Vingelen

16.10 Sonja Nyaas, Vingelen

16.10 Tyge Kibsgaard Jordet,
Vingelen

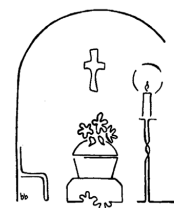
30.10 Olava Håvardsdotter
Høyemsvoll, Holøydalen

Døde (dato for jordfestelse)

16.09 Jarle Røset,
Vingelen

04.10 Emilia
Szychowski, Tolga

Kirkehilsen 04/11

I redaksjonen

Simen Simensen, redaktør

Brit Vingelsgaard Ryen

Steinar Simensen

Ann Helen Lien

Mari Hoel Sandberg

Sekretær:

Audun Hjertager